

Студијски програм: Студије новинарства
Назив предмета: Новинарство у штампи и основе истраживачког новинарства
Наставник/наставници: проф. др Веселин Кљајић, доцент др Марко Недељковић
Статус предмета: Обавезни
Број ЕСПБ: 6
Услов: Увод у новинарство, Теорија и техника новинарства
Циљ предмета Савладавање материје на предмету Новинарство у штампи и основе истраживачког новинарства оријентисано је, пре свега, на стицање практичних знања која студенте квалификују за рад у штампаним медијима (дневним и периодичним). Савладавање предвиђене материје на овом предмету подразумева стицање теоријско практичних знања која студенте квалификују за рад у медијима, будући да је истраживачко новинарство данас <i>raison d'être</i> модерног, квалитетног журнализма у коме се поред информације о догађају даје и његова позадина (БКГ), појаве се анализирају дубински (<i>in depth</i>) и смештају се у координатни систем њиховог друштвеног значења. На предмету се усвајају знања о професионалном обављању новинарског посла; усвајају се етички стандарди; уче се начела објективности приликом извештавања; развија се способност адекватне селекције саговорника и правилног коришћења новинарских извора; развија се критички приступ студената и способност анализе и потпуне интерпретације тема; усвајају се знања и вештине неопходне за извештавање о актуелним догађајима и за вођење интервјуа са различитим врстама саговорника; развија се разумевање утицаја тржишног фактора на рад медија и свих врста контроле штампе, али и стратегија освајање слободе уз потенцирање одговорности медијске куће и самих новинара; уче се специфичностима дневне и периодичне штампе и организација рада у редакцијама (функције у редакцији, правила понашања, односи: уредник-новинар-сарадник);
Исход предмета Кроз наставу студенти савладавају пре свега практичне и методолошке претпоставке за професионално обављање новинарског посла у дневним листовима, њуз магазинима и специјализованим периодичним часописима. Усвајајући знања о интерпретативном и истраживачком новинарству, студентима се приближавају методе и технике интензивног истраживања током обављања новинарског посла, а способност практичне примене наведених знања у пракси обезбеђује се писањем различитих жанрове новинарског изражавања у штампаним медијима. Стога током рада на овом предмету студенти пишу различите новинарске жанрове, од интерпретативне вести као једноставније форме, до сложених форми као што су репортажа и чланак. Студентима се посебно наглашавају начела новинарске објективности (фер извештавања) и етичких принципа истраживачког новинарства. Поред учења и практичног писања различитих новинарских жанрова акценат је и на квалитетном истраживачком новинарству, техникама, поступцима, анализи и критичком ставу. Из истог разлога студенти поред теоријског и практичног рада, врше и анализу најзначајнијих домаћих и светских штампаних медија (концепција, структура, садржај, жанровска заступљеност...), као и компаративну анализу различитих штампаних издања. Студенти такође овладавају способностима размишљања о релевантним друштвеним, научним или етичким питањима, у стању су да о свом раду и резултатима рада обавештавају и стручну и најширу јавност, али и да развијају способности које су неопходне за наставак студија.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Теоријска настава обухвата следеће тематске целине: Специфичности дневне и периодичне штампе, таблоида и реферетних издања, као и онлајн издања штампаних медија; Критеријуми за избор тема; Селекција и коришћење различитих врста новинарских извора; Карактеристике интерпретативне вести; Специфичности различитих БКГ (бекграунд) и смештање догађаја у шири друштвени контекст; Правилно коришћење новинарских извора и саговорника; Писање лида и композиција вести и извештаја; Интерпретативни извештај: специфичности, сличности и разлике у односу на друге врсте извештаја; Тематски интервју и интерпретација у интервјуима; Припреме и начини реализације интервјуа; Коришћење интервјуа и истраживачких разговора као грађе за чланак; Интервју у онлајн магазинима и на интернету; Интервју у функцији ПР-а и маркетинга; Кључни интервју и истраживачка спирала; Инсајдери – улога и значај; Улога докумената у истраживачком поступку; Писање истраживачке приче – структуре и композиција; Чланак – композиција, анализа и интерпретација; Дефинисање појма Истраживачко

новинарство: теорија и пракса; Разлика између фактографског и истраживачког новинарства; Избор теме истраживања и формулисање истраживачких хипотеза; Дефинисање извора информација и методе провере података; Етичка начела у истраживачком новинарству; Истраживачке технике и методе.

Практична настава

Практична настава подразумева писање пет различитих новинарских жанрова од стране студената јер се на тај начин развија способност практичне примене теоријских знања стечених на овом предмету. Стога у оквиру курса студенти пишу следеће новинарске жанрове који спадају у предиспитне обавезе: вест, извештај, интервју, репортажа и чланак.

Литература

а) Основна:

- Веселин Кљајић, Интервју, у штампи онлајн магазинима и на интернету, Чигоја штампа, Београд, 2012;
- Хјуго де Берг, Истраживачко новинарство, Клио, Београд, 2007;
- Brant Houston, The Investigative reporter's Handbook, Bedford St Martn's, Boston, New York, 2002. (стр. 3-8, 9 –15, 19 –32, 54 – 66);
- Даглас Андерсон, Брус Д. Итјул, Писање вести и извештавање за данашње медије, Медија центар, 2001. (10-25, 132-160, 237-265, 314-328, 329-344, 345-358)
- Ђовани Гоцини, Историја новинарства, Clío, 2002. (9-27, 60-73, 101-103, 165-199, 222-243, 291-315, 409-420)

б) Допунска:

- Неда Тодоровић, Интерпретативно и истраживачко новинарство, Чигоја, 2002 (стр. 7 – 163);
- Филип Бретон, Изманипулисана реч, Clío, 2000.
- Френсис Бал, Моћ медија, Clío, Београд, 1996.
- Штефан Рус – Мол, Новинарство, Clío, Београд, 2005.

Број часова активне наставе	Теоријска настава: 30	Практична настава: 30
------------------------------------	------------------------------	------------------------------

Методе извођења наставе

Предмет се састоји из теоријског и практичног дела. Теоријски део током извођења наставе обезбеђује усвајање неопходних знања о различитим новинарским жанровима, медијском извештавању и техникама и методама новинарског истраживања, док практичан део обезбеђује обуку за спровођење истраживачког рада и новинарског извештавања у различитим новинарским формама.

Оцена знања (максимални број поена 100)

Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	10	писмени испит	
практична настава	30	усмени испит	30
колоквијум-и	30		
семинар-и			